

Autoreferat

Jestem absolwentką Wydziału Wychowania Muzycznego Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy – specjalność prowadzenie zespołów wokalnych i wokально-instrumentalnych w klasie adi. dr Jana Przybylskiego. Dyplom magistra uzyskałam w 1994 r. W 2002 r. ukończyłam z wyróżnieniem Podyplomowe Studium Chórmistrzowskie przy Akademii Muzycznej w Bydgoszczy i Narodowym Centrum Kultury w Warszawie. W roku 2006 r. uzyskałam stopień doktora sztuki muzycznej, w dyscyplinie artystycznej dyrygentura na Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, a w 2012 r. stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie artystycznej dyrygentura na Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku.

Bezpośrednio po ukończeniu studiów rozpoczęłam pracę w Zespole Szkół Muzycznych w Toruniu. Oprócz prowadzenia zespołów wokalnych na Wydziale Wokalnym (w latach 1994-98) i zajęć z dyrygowania na Wydziale Teorii (w latach 1997-2001) rozpoczęłam samodzielną działalność dyrygencką, prowadząc od 1994 r. Chór Dziecięcy „Gioia di Cantare”, a następnie od 1997 r. Chór Młodzieżowy „Semper Iuvenes”. Od momentu zatrudnienia prowadzę również chóry klas IV-VI I st. W powyższych zajęciach chóralnych w ZSM w Toruniu co roku bierze udział ok. 150-200 uczniów: dzieci i młodzieży. W 1999 r. uzyskałam stopień nauczyciela mianowanego, a w 2003 r. stopień nauczyciela dyplomowanego.

W 1995 r. przyjąłm propozycję prowadzenia Chóru Męskiego „Copernicus” w Toruniu. Praca z doświadczonym, aczkolwiek amatorskim, zespołem pozwoliła mi na częste koncertowanie z nim w kraju i za granicą, a także odnoszenie sukcesów na konkursach chóralnych. Z zespołem tym pracowałam do 2003 r.

W 2002 r. współzałożyłam Chór Kameralny „Akolada” w Bydgoszczy, który obecnie pracuje przy Bydgoskiej Szkole Wyższej. Od początku jego istnienia jestem jego dyrygentem. Z małej grupy 8 pasjonatów śpiewu chóralnego rozrósł się do ok 30-osobowego zespołu odnoszącego sukcesy w salach koncertowych Polski i Europy. W 2007 r. Bydgoska Szkoła Wyższa objęła działalność zespołu mecenatem.

Od 2007 r., w ramach Ogólnopolskiego Programu Rozwoju Chórów Szkolnych „Śpiewająca Polska”, prowadziłam wykłady i warsztaty dla dyrygentów chóralnych w regionie toruńskim, a od 2012 r. również w bydgoskim. Od 2008 r. rozpoczęłam współpracę z Akademią Muzyczną w Bydgoszczy oraz z Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, prowadząc przedmiot „Praktyki dyrygenckie”, który polega na przygotowaniu studentów podczas zajęć praktycznych z Chórem Kameralnym „Akolada” do ich koncertów dyplomowych. W ramach tych zajęć przygotowałam ośmiu studentów z AM i sześciu z UKW.

W 2012 r. podjęłam pracę w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy na Wydziale Dyrygentury, Jazzu i Edukacji Muzycznej początkowo na stanowisku adiunkta, od 2013 r. – profesora nadzwyczajnego, a od 2018 r. – profesora uczelni. Prowadzę lub prowadziłam następujące przedmioty: Chór Wydziałowy Wydziału Dyrygentury, Jazzu i Edukacji Muzycznej (2012/13), klasę dyrygowania, czytanie partytur, studia nad partyturą, konsultacje pracy naukowej, praktyki dyrygenckie w chórze oraz Chór Akademicki.

Działalność dyrygencka prowadzona przeze mnie po uzyskaniu w 2012 r. stopnia doktora habilitowanego opiera się głównie na czterech zespołach chórальных:

- Chór Dziecięcy „Gioia di Cantare” Zespołu Szkół Muzycznych w Toruniu, gdzie śpiewają uczniowie klas I-III Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. w wieku 13-16 lat
- Chór Młodzieżowy „Semper Iuvenes” Zespołu Szkół Muzycznych w Toruniu, gdzie śpiewają uczniowie klas I-VI II st., zarówno Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej jak i Państwowej Szkoły Muzycznej w wieku 13-20 lat
- Chór Kameralny „Akolada” przy Bydgoskiej Szkole Wyższej, składający się z osób dorosłych różnych zawodów
- Chór Akademicki Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, w którym uczestniczą studenci trzech wydziałów: Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku, Instrumentalnego oraz Dyrygentury, Jazzu i Edukacji Muzycznej

Z pierwszymi trzema wykonuję głównie repertuar a cappella, (choć z każdym przygotowywałam także dzieła wokально-instrumentalne z profesjonalnymi orkiestrami). Są to zespoły, z którymi koncertuję w kraju i za granicą oraz biorę udział w konkursach chórальных. Natomiast z Chórem Akademickim przygotowuję wielkie dzieła wokально-instrumentalne.

1. Działalność dydaktyczna

Biorąc pod uwagę ścieżkę mojej pracy jako dyrygenta nie sposób oddzielić działalności dydaktycznej od artystycznej – przenikają się one nawzajem i uzupełniają. Praca wykonana z chórzystami wieńczona jest występami artystycznymi, a te wzbudzają popęd ku dalszemu rozwojowi.

Dyrygent, a zwłaszcza dyrygent chórальный jest zawsze nauczycielem swoich zespołów, szczególnie kiedy, tak jak ja, prowadzi chóry szkolne i akademickie. Moja działalność dydaktyczna to przede wszystkim dwuwątkowa działalność w Zespole Szkół Muzycznych w Toruniu i w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Obejmuje ona wszystkie etapy kształcenia muzycznego: od uczniów I i II st. do studentów. Również pracę z amatorskimi chórami dorosłych. Nakazuje znaleźć drogę porozumienia z wykonawcą – chórzystą raz pod postacią dziesięcioletniego dziecka, to znów dojrzałego życiowo i chórально dorosłego.

Dyrygencka działalność dydaktyczna obejmuje prowadzenie prób, naukę emisji głosu, sposobu wydobywania dźwięku i kształtowania barwy w zależności od stylu i epoki, z której pochodzi utwór, odczytywanie związków słowno-muzycznych, wspólną interpretację i odczuwanie, frazowanie, muzykowanie. Wychodzę z założenia, że podstawą myślenia o kompozycjach chórальных, co wydaje się oczywiste, jest słowo. Właściwe odczytanie słowa, jego znaczeń, akcentów, powiązań z warstwą muzyczną jest kluczowe nie tylko dla prowadzenia linii melodycznej – frazowania, oddychania, ale dla interpretacji dzieła. Z mojego punktu widzenia jako dyrygenta analiza partytury chórальной to proces niezwykły. Im bardziej się w niego zagłębię, tym więcej szczegółów znajduję. W połączeniu ze słowem każda nuta niesie ze sobą znaczenie, każdą frazę chcę oddać odnaleziony przekaz. To jak tajemny kod pozostawiony przez kompozytora, który w jak najdoskonalszym stopniu, jako dyrygent, chcę przekazać odbiorcom. Ponadto kompozycje chórálne posiadają pewien tylko sobie właściwy aspekt. A mianowicie jest to śpiew zbiorowy, a więc wykonująca

go grupa ludzi musi zostać zjednoczona w takim samym rozumieniu wykonywanego dzieła. Nie tylko muszą odczytać właściwie tekst i muzykę oraz odnieść się do związków jakie je łączą w zależności od epoki, w której powstały, ale również przypisać im odpowiednie emocje, a następnie przekonać, „zarazić” nimi chórzystów. Nawet najdoskonalsza partytura to tylko zapis, który ożywić może dopiero właściwie rozumiana i wyeksponowana ekspresja łącząca wszystkich śpiewających, jednakowo odczuwających i jednakowo frazujących, czyli „malujących” dźwiękami zawarte w słowach idee.

Ale praca dydaktyczna dyrygenta to także indywidualne podejście do każdego chórzysty jako odrębnej osoby, bardzo ważnej dla całego zespołu. Rocznie ok. 350 osób śpiewa w prowadzonych przeze mnie chórach. Każdy – uczeń, student, dorosły – jest odrębnym bytem, inaczej ukształtowanym, utalentowanym i wrażliwym. Każdy potrzebuje uwagi. Aby stworzyć dzieło wspólne, niepowtarzalne, musi być przekonany o swojej wyjątkowości i niezwykłości tego co tworzy. Pięknie zaśpiewana fraza, pełna kolorów harmonia, drgające alikwotami klastery to każdorazowo powód do dumy i satysfakcji nie tylko mojej, ale każdego chórzysty.

Jako dyrygent chórów ZSM odczuwam dużą satysfakcję z faktu, że nawet młodzież z klasy rytmiki, śpiewu, czy grająca w orkiestrach, a więc niezobligowana do uczęszczania na zajęcia chóralskie, dobrowolnie się na nie zgłasza. Niezwykle budujące jest, że uczniowie, mimo niekiedy męczących prób, odnajdują w nich pasję i radość. Dowodem na to są chociażby nazwy zespołów, wymyślane samodzielnie i spontanicznie przez uczniów: Chór Dziecięcy od 2007 r. jest znany jako „Gioia di Cantare” (z włoskiego: radość śpiewania), Chór Młodzieżowy od 2012 r., postanowił występować pod nazwą „Semper Iuvenes” (z łaciny: wiecznie młodzi). Cieszę się, słysząc słowa uznania od moich chórzystów, ich rodziców i pedagogów szkolnych, dotyczące mojego zaangażowania, sposobu prowadzenia zajęć, umiejętności i oczywiście uzyskiwanych efektów. Ogrom pracy mojej i uczniów włożony w osiągnięcia zespołów jest proporcjonalny do ogromu przyjemności i zadowolenia, jakie czerpiemy ze wspólnego tworzenia muzyki.

Efekty mojej pracy pedagogicznej przekładają się nierzadko na wybory życiowe moich uczniów. Już jako absolwenci ZSM w Toruniu często decydują się na studia na Wydziałach Wychowania Muzycznego Akademii Muzycznych ze specjalnością dyrygentura chóralna. Wielokrotnie dostaję też informacje od byłych uczniów – studiujących również na innych kierunkach, takich jak śpiew solowy, instrumentalistyka, jazz, reżyseria dźwięku, kompozycja, dyrygentura orkiestrowa, czy na uczelniach niemuzycznych – o kontynuowaniu zapoczątkowanej na moich zajęciach w szkole pasji śpiewaczej w chórach w całej Polsce, także w moim Chórze Kameralnym „Akolada”.

W ZSM w Toruniu prowadzę ponadto chóry klasowe kl. IV-VI I st. – realizujące głównie aspekt dydaktyczny, czyli uczące dzieci pracy w grupie, czytania nut głosem, emisji, dyscypliny i odpowiedzialności za siebie, innych chórzystów i cały zespół. Chóry klasowe występują dwa razy w roku na koncertach szkolnych w Sali Koncertowej ZSM w Toruniu – będącej jedną z najlepszych sal koncertowych w mieście. U boku uznanych już zespołów – Chóru Dziecięcego „Gioia di Cantare” i Chóru Młodzieżowego „Semper Iuvenes” – mogą zademonstrować swoje umiejętności. Koncerty te cieszą się wielkim zainteresowaniem i gromadzą ogromną publiczność, niemieszczącą się wręcz w kilkusetosobowej sali.

W roku akademickim 2012/2013 prowadziłam Chór Wydziału Dyrygentury, Jazzu i Edukacji Muzycznej AM w Bydgoszczy – zespół, który przygotowałam i wystąpiłam z nim podczas Bydgoskiego Wtorku Muzycznego w ramach koncertu „Pedagogzy i ich chóry”. Jednak głównie zespół ten miał znaczenie dydaktyczne. Studenci Wydziału III roku I st. i II roku II st., nad którymi sprawowałam opiekę, przygotowywali się z tym chórem

do koncertu dyplomowego (7 studentów I st., 1 student II st.). Oprócz opieki merytorycznej podczas prowadzenia prób, z każdym ze studentów, po zajęciach, szczegółowo omawialiśmy metody pracy, osiągnięcia założonych celów a także perspektywy rozwoju.

Zupełnie inna jest specyfika pracy z Chórem Akademickim AM w Bydgoszczy, przygotowującym po dwa projekty wokalnie-instrumentalne w roku akademickim. Próby nie odbywają się systematycznie co tydzień, ale są intensywnie prowadzone przed koncertem. W zajęciach chóru co roku bierze udział ok. 120-130 studentów. Część z nich nigdy nie śpiewała w chórach. Dlatego oprócz niezbędnego uświadamiania z zakresu emisji głosu, czytania nut głosem itd., ważne jest uświadomienie w zakresie współzależności działających w tego typu zespołach – dyrygent-chór, chór-orkiestra, chórzysta-chórzysta. Dla instrumentalistów pracujących głównie solo podejście ukazujące, że mimo tak licznej grupy ludzi każdy jest niezbędny nie tylko na koncercie, ale i na próbie było niekiedy początkowo odbierane bez zrozumienia. Jednak po niedługim czasie przekonywali się o słuszności takiego myślenia. Jeszcze przed rozpoczęciem pracy nad interpretacją dzieła wszyscy chórzysci prezentują swoją partię w kwartetach. Dopiero bardzo dobra znajomość partytury, połączona z wiedzą i umiejętnościami z zakresu emisji skutkuje otwarciem się na sugestie interpretacyjne, a w związku z tym na wysoką jakość artystyczną wykonywanego dzieła. Wspaniale jest obserwować, jak – wcześniej wydawałoby się trudne – przebiegi melodyczne przestają być problemem, a śpiew w chórze wykonywany jest z pasją i zaangażowaniem. Fakt ten często podkreślany jest przez JM Rektora Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, dziekanów i nauczycieli akademickich po koncertach Chóru Akademickiego, odbywających się głównie w Filharmonii Pomorskiej.

Praca dydaktyczna z chórami ma tę właściwość, że niemal zawsze wieńczy ją wykonanie koncertowe. Weryfikuje tym sposobem w bardzo krótkim czasie efekty tej pracy i to nie na zasadzie otrzymania wyższej lub niższej oceny indywidualnej z pracy klasowej, czy egzaminu, a poprzez prezentację efektów wspólnej pracy przed publicznością. Rodzi więc inny poziom odpowiedzialności za przygotowanie podopiecznych, a nierzadko stresu, zwłaszcza w przypadkach absencji uczniów lub studentów na zajęciach, nieprzekraczalności terminów koncertów.

Chór, aby ze zbioru indywidualnych, czasem przypadkowo dobranych osób przekształcił się w zespół, potrzebuje lidera – dyrygenta. Ten wskazuje cele, integruje członków, wprowadza i egzekwuje zasady współpracy. Bazując na swej wiedzy i doświadczeniu ocenia bieżące możliwości wykonawcze zespołu, wyznacza kierunki rozwoju i odpowiednio dobierając metody i organizując środki, prowadzi zespół na kolejne wyżyny. W tej roli prócz wiedzy profesjonalnej z zakresu muzyki i dyrygentury, muszę wykazać się znajomością komunikacji interpersonalnej, psychologii, socjologii, emisji głosu, elementów medycyny oraz zdolnościami organizatorskimi. Zaprzęgając do pracy wszelkie te umiejętności prowadzę efektywnie nawet kilkugodzinne próby angażując grupę kilkunastu, kilkudziesięciu, a nierzadko kilkuset osób.

Moja działalność dydaktyczna to, oprócz prowadzenia zespołów, również zajęcia indywidualne ze studentami, głównie dyrygentury chóralnej i czytania partytur oraz studiów nad partyturą. W ich toku wytwarza się silna więź, wymagająca zrozumienia i empatii, bardzo indywidualnego podejścia do każdego studenta. Szczególnie na zajęciach z dyrygowania, gdzie wymaga się, aby student, niezależnie od swojej konstrukcji psychicznej, w poszukiwaniu muzycznej ekspresji oraz adekwatnego gestu „otworzył się” emocjonalnie. Cieszę się mogąc przekazywać efekty moich doświadczeń młodym ludziom, przyszłym adeptom sztuki dyrygenckiej. Oprócz zajęć na uczelni studenci nierzadko

korzystają z możliwości pracy z moimi zespołami podczas prób, gdzie w praktyce mogą zweryfikować swoje wyobrażenia o prowadzeniu zespołu.

Dzieląc się moją wiedzą i doświadczeniem prowadzę również wykłady i warsztaty dla chórów oraz dyrygentów posiadających już doświadczenie z samodzielną działalnością artystyczną. Jestem też zapraszana do udziału w pracach jury konkursów chóralnych, wokalnych i kompozytorskich o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym.

2. Działalność naukowa

Praca jako wykładowca akademicki w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy dopełniana jest przez opiekę naukową i szkolenie młodej kadry. W tej roli pełniłam funkcje m.in. recenzenta i promotora prac licencjackich, magisterskich, doktorskich i habilitacyjnych. Zakres tych prac przedstawia się następująco:

1. dr Danuta Zoń-Ciuk z Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego w Cieszynie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – pełnienie funkcji recenzenta przewodniczącego na stopień doktora w dyscyplinie dyrygentura w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Tytuł rozprawy doktorskiej: *„Inspiracje folklorem w twórczości chóralnej kompozytorów związanych ze środowiskiem Śląska Cieszyńskiego”*. Obrona odbyła się 26.05.2014 r.
2. dr Joanna Ćwirko z Instytutu Muzyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie – pełnienie funkcji recenzenta przewodniczącego na stopień doktora w dyscyplinie dyrygentura w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Tytuł rozprawy doktorskiej: *„Kontemplacja muzyczna od lamentu do nadziei w Stabat Mater G. B. Pergolesiego, J. Rheinbergera i M. Sawy”*. Obrona odbyła się 16.05.2016 r.
3. dr hab. Mariusz Mróz z Akademii Muzycznej w Bydgoszczy – pełnienie funkcji recenzenta przewodniczącego na stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie dyrygentura w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Podstawą recenzji było nagranie dzieł artystycznych na dwóch płytach CD: „Musica Sacromontana” utworów Maksymiliana Koperskiego „Ave Regina” i „Vidi aquam” in F, G i C (nagranie z 2011 r.) oraz „Canticum Cantorum” Marka Kuczyńskiego (nagranie z 2017 r.). Uchwała w przedmiocie nadania stopnia doktora habilitowanego została podjęta 24.09.2017 r.
4. dr hab. Patryk Piłasiewicz z Akademii Muzycznej w Poznaniu – pełnienie funkcji członka komisji habilitacyjnej w postępowaniu habilitacyjnym w dyscyplinie dyrygentura w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Uchwała w przedmiocie nadania stopnia doktora habilitowanego została podjęta 17.12.2018 r.
5. dr Aleksandra Janus – pełnienie funkcji promotora przewodniczącego na stopień doktora w dyscyplinie dyrygentura w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Tytuł rozprawy doktorskiej: *„Inspiracje folklorem Kaszub w twórczości wybranych kompozytorów muzyki chóralnej”*. Obrona odbyła się 15.04.2019 r.
6. promotor w przewodzie doktorskim mgr Michała Gacki realizowanego w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Tytuł rozprawy doktorskiej: *„Związki słowno-muzyczne w utworach o tematyce pasyjnej wybranych kompozytorów związanych z Bydgoszczą”* – wszczęcie 2018 r.

Wielokrotnie byłam promotorem i recenzentem prac licencjackich i magisterskich. Byłam też opiekunem kilkunastu studentów przygotowujących koncerty dyplomowe z Chórem Wydziału Dyrygentury, Jazzu i Edukacji Muzycznej AM w Bydgoszczy, a także z Chórem Kameralnym „Akolada”.

Z dumą obserwuję działalność artystyczną moich studentów i absolwentów jako dyrygentów i ich działalność pedagogiczną jako nauczycieli w szkołach muzycznych. Również osiągnięcia studentów mojej klasy dyrygowania w trakcie trwania studiów napawają mnie satysfakcją, i tak: Marcela Dębowska ukończyła studia z dyplomem z wyróżnieniem, a Natalia Brzuszcak (studentka II roku studiów II st.) zajęła III miejsce na XII Konkursie Dyrygentów AM w Bydgoszczy oraz otrzymała wyróżnienie dla najlepszego dyrygenta od chóru warsztatowego tego konkursu – Chóru Politechniki w Gdańsku, brała również udział w XVII Ogólnopolskim Konkursie Dyrygentów Chóralnych w Poznaniu.

W ramach działalności naukowej w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy współorganizowałam i współprowadziłam II Ogólnopolską Konferencję Naukową „*Polscy Kompozytorzy Muzyki Chóralnej – Marek Jasiński*” w 2016 r, a w 2018 r. podjęłam się kierownictwa naukowego III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „*Polscy Kompozytorzy Muzyki Chóralnej – Romuald Twardowski*” z udziałem kompozytora.

Ponadto brałam czynny udział w międzynarodowych i ogólnopolskich konferencjach naukowych, wygłaszając referaty na pasjonujące mnie tematy związków między słowem i muzyką, sacrum w muzyce, szczególnie w muzyce chóralnej oraz w oparciu o moje długoletnie doświadczenie – na temat pracy z chórem dziecięcym: na Międzynarodowej Konferencji „Konteksty historyczne, kulturowe i edukacyjne muzyki chóralnej. W kręgu muzyki chóralnej krajów bałtyckich” – AM w Bydgoszczy wygłoszenie referatu pt. „*Relacje słowno-muzyczne w muzyce sakralnej w kontekście muzyki chóralnej*”; na IV Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Muzyka sakralna w wymiarze kulturowo-edukacyjnym” – AM w Bydgoszczy wygłoszenie referatu pt. „*Musica sacra. Gdzie jest sacrum w muzyce?*”; na Ogólnopolskiej Konferencji „Praca z chórem dziecięcym” – AM we Wrocławiu wygłoszenie referatu pt. „*Frazowanie a słowo w muzyce na podstawie literatury dziecięcej*” oraz przeprowadzenie warsztatów z Chórem Con Brio Szkoły Muzycznej I st. we Wrocławiu; na V Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Muzyka sakralna w wymiarze kulturowo-edukacyjnym” – AM w Bydgoszczy wygłoszenie referatu nt. „*Słowo jako imperatyw muzyki sakralnej – uwagi na temat związków słowno-muzycznych na przestrzeni epok*”; na II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Artystycznej: „Muzyka chóralna – dokonania, perspektywy. Muzyka chóralna XX i XXI wieku” – Filia Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Białymstoku wygłoszenie referatu nt. „*Współczesne utwory chóralne wybranych bydgoskich kompozytorów – z punktu widzenia wykonawcy*”.

Mój artykuł „*Musica sacra. Gdzie jest sacrum w muzyce?*” został opublikowany w pracy zbiorowej „Kulturowe i edukacyjne konteksty muzyki religijnej” t. II, przez Wydawnictwo Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy. W toku publikacji w wydawnictwach Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy i Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu są dwa moje artykuły: „*Pieśni pochwalne Canti Laudantes Józefa Świdra*” oraz „*Frazowanie a słowo w muzyce na podstawie literatury dziecięcej*”.

Jako obserwator uczestniczyłam w wielu wykładach, konferencjach, warsztatach i seminariach prowadzonych przez wybitnych muzyków i teoretyków: Alejandra L. Bricena z udziałem Męskiego Zespołu Wokalnego XCOR z Wenezueli, Marka Dyżewskiego, Martina Palmeri (Argentyna), Philipa Lawsons (Anglia), Rogera Treece’a (USA), Roberta Sunda

(Szwecja), Tatianę Maliszewą (Rosja), Jona Fyllinga (Norwegia), Wenera Pfaffa (Niemcy), Javiera Busto (Kraj Basków – Hiszpania). Udział w tego typu wydarzeniach, czy to czynny czy bierny, spędzanie czasu z ludźmi oddanymi tej samej pasji, nie tylko mnie rozwijało, ale wręcz uskrzydlało, dodawało sił w nieustających próbach doskonalenia samego siebie, swojego warsztatu i pogłębiania wiedzy, inspirowało do wdrażania nowych rozwiązań i pomysłów w pracy z moimi chórami, a także studentami dyrygentury.

3. Działalność artystyczna

Jako dyrygent prowadzę aktywną działalność artystyczną z chórami ZSM w Toruniu, głównie Chórem Dziecięcym „Gioia di Cantare” (od 1994 r.) i Chórem Młodzieżowym „Semper Iuvenes” (od 1997 r.), Chórem Kameralnym „Akolada” (od 2002 r.) a także Chórem Akademickim Akademii Muzycznej w Bydgoszczy (od 2012 r.). Wymiernym jej przejawem są 173 koncerty (szczegółowy wykaz koncertów w załączonej ankiecie), które wykonałam z prowadzonymi przeze mnie chórami od momentu złożenia w czerwcu 2012 r. wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego (ogółem wykonałam ponad 600 koncertów). W moim rozumieniu działalność artystyczna nie ogranicza się do samych występów, ale jak wspomniałam wyżej, przenika się z działalnością dydaktyczną i obejmuje twórczy proces prowadzący do stworzenia spójnego zespołu chóralnego, np. z uczniów czy studentów, na których dobór nie mam bezpośredniego wpływu. Jest to również przejaw kształtowania wrażliwości zarówno mojej, jak i chórzystów, odzwierciedlanej w wykonywanym repertuarze i jego interpretacjach.

Z chórami „Gioia di Cantare” i „Semper Iuvenes” Zespołu Szkół Muzycznych bardzo często koncertuję w Toruniu w Ratuszu Staromiejskim, Sali Wielkiej Dworu Artusa, Sali Koncertowej Centrum Kulturalno-Kongresowego Jordanki, Sali Koncertowej ZSM, na koncertach z cyklu „Scena Młodych”, „Porankach Muzycznych”, jak i na występach uświetniających miejskie uroczystości organizowane przez np. Wydział Kultury Urzędu Miejskiego w Toruniu, Departament Kultury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Caritas Diecezji Toruńskiej, Polską Akcję Katolicką, czy koncertach organizowanych przez Pomorskie Towarzystwo Muzyczne. Chór „Semper Iuvenes” koncertował również m.in. w Filharmonii Krakowskiej czy Bazylice Archikatedralnej w Warszawie, a Chór „Gioia di Cantare” np. w Bazylice św. Piotra w Rzymie, Palazzo Vecchio we Florencji, w Katedrze św. Eulalii w Barcelonie, na Zamku Królewskim w Warszawie, w Filharmonii Szczecińskiej, w Auli Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, czy w Bela Bartok National Concert Hall w Budapeszcie. Z chórami ZSM wielokrotnie dokonywałam prawykonań utworów młodych kompozytorów podczas koncertów i ogólnopolskich konkursów kompozytorskich.

Chór Dziecięcy „Gioia di Cantare” brał udział m.in. w inicjatywach Centrum Kultury Dwór Artusa promujących kulturę wśród najmłodszych i najstarszych, np. w koncertach z cyklu „Czas dla nas” dla dzieci z rodzicami pt. „Ptasie plotki” – z utworami Witolda Lutosławskiego – ukazującymi wielką muzykę dla małych odbiorców; czy koncertach z cyklu „Poranek dla seniora” dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku. Z Chórem „Gioia di Cantare” dokonywałam nagrań na potrzeby programu kulturalno-edukacyjnego „Bulwar Sztuki” w TV Toruń (2017, 2019). W 2014 r. Chór Dziecięcy „Gioia di Cantare” jako jedyny z Polski został zaproszony do wykonania kilku koncertów na Festiwalu Kolęd „Les Noelies” w Alzacji we Francji. Koncerty, które odbyły się w różnych nadreńskich miastach i miejscowościach gromadziły kilkusetosobową publiczność i spotkały się z entuzjastycznym

aplauzem. W 2018 r., po udanych występach we Włoszech w Riva del Garda, jako jedyny chór dziecięcy został zaproszony do uświetnienia festiwalu III Budapest International Choral Celebration na Węgrzech i wystąpił w prestiżowej sali Bela Bartok National Concert Hall w Budapeszcie.

Chór Młodzieżowy „Semper Iuvenes” wielokrotnie, przy współpracy z Towarzystwem Miast Partnerskich Toruń-Lejda i Stedeband Leiden-Torun w Holandii, koncertował w Lejdzie; m.in. był zaproszony do uświetnienia swoimi koncertami 25-lecia współpracy miast partnerskich Torunia i Leiden. Koncerty te budziły zawsze niezwykle emocjonalny oddźwięk wśród holenderskiej publiczności. W ramach wymiany kulturalnej Chór ZSM gościł Chór Szkoły Muzycznej z Leiden wspólnie koncertując na deskach scenicznych Torunia.

Z Chórem Kameralnym „Akolada” wielokrotnie występowaliśmy w Filharmonii Pomorskiej, Sauli Audytoryjnej Domu Polskiego w Bydgoszczy, Dworze Artusa w Toruniu, koncertach organizowanych przez Urząd Miejski w Bydgoszczy, Ewangelickie Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe w Bydgoszczy czy Pomorskie Towarzystwo Muzyczne w Toruniu, a także np. w Filharmonii w Szczecinie, Filharmonii Kaszubskiej w Wejherowie, Katedrze gnieźnieńskiej, Auditorium Strawinski w Montreux (Szwajcaria), Auli Konserwatorium Muzycznego w Wilnie. Wielokrotnie byliśmy zapraszani do wykonania koncertu muzyki prawosławnej podczas corocznych Biesiad Kulturalnych „Bliny” organizowanych przez Urząd Miejski w Bydgoszczy, parafię prawosławną św. Mikołaja w Bydgoszczy i Bydgoską Szkołę Wyższą. Wraz z „Akoladą” zostaliśmy zaproszeni do przygotowania trzech kantat J. S. Bacha wykonanych ze światowej sławy orkiestrą Cappella Bydgostiensis pod batutą Kaia Bumanna w Filharmonii Pomorskiej w ramach rozłożonego na kilka lat cyklu koncertów „Wszystkie kantaty Bacha”. Do wykonania kolejnej kantaty Bacha, tym razem z Orkiestrą Barokową z Bydgoszczy pod batutą Macieja Wierzchonia, w ramach cyklu „Muzyka w kościele Zbawiciela” zaproszono nas w związku z obchodami 500-lecia Reformacji.

Chór Akademicki AM zazwyczaj koncertuje w Filharmonii Pomorskiej, choć występował też w Auli Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, brał udział również w takich wydarzeniach jak XXXIII Tydzień Kultury Chrześcijańskiej w Bydgoszczy, czy IX Wawer Music Festival w Warszawie.

Niezwykle ważny dla mnie i dla chórzystów jest zawsze udział w koncertach charytatywnych, z których dochód przeznaczono na pomoc dzieciom chorym, zaniedbanym i osobom poszkodowanym przez los. Zaliczyć do nich należy np.: koncert „Szkoly Artystyczne regionu kujawsko-pomorskiego powodzianom”; „Oratorium na koniec wieku” na rzecz dzieci niewidomych i słabo widzących; kilkakrotny udział w akcji „Dzieci Dzieciom” (których wymiernym efektem były nagrania płyt na rzecz dzieci z Hospicjum Nadzieja w Toruniu); koncert i prawykonanie utworu „Requiem dla Biesłanu” na rzecz ofiar tragedii w Czeczenii, zorganizowany przy współpracy z Polską Akcją Humanitarną. Ponadto, w ostatnich latach, koncert dla osób niepełnosprawnych dla Fundacji im. Brata Alberta, seria koncertów na rzecz dzieci z Ukrainy – zebrane po występach fundusze przeznaczono na dofinansowanie kolonii letnich dla dzieci z okolic Donbasu, czy „Koncert dla Zambii”. Oprócz wyrażenia współczucia i solidaryzowania się z potrzebującymi, wraz z chórzystami mieliśmy satysfakcję z możliwości ofiarowania na szczytny cel efektów swej pracy i uzdolnień.

Z prowadzonymi przeze mnie chórami dokonałam następujących prawykonań utworów chóralnych a cappella oraz wokально-instrumentalnych.

Podczas Finału I i II Ogólnopolskiego Konkursu Kompozytorskiego w Toruniu (2012, 2015) wykonane zostały kompozycje a cappella przez Chór Dziecięcy „Gioia di Cantare” i Chór Młodzieżowy „Semper Iuvenes”:

- Maciej Łyczek – „*Wysilek*” – na chór dziecięcy
- Beniamin Baczewski – „*Czy są proste kraje*” – na chór mieszany
- Zuzanna Koziej – „*Więc kiedy byłem taki, jak na tej fotografii...*” – na chór mieszany
- Piotr Beciński – „*Oj, ciężkie rozstanie*” – na chór dziecięcy
- Zuzanna Koziej – „*Wczoraj była niedziela*” – na chór mieszany

Z Chórem Kameralnym „Akolada” przygotowałam dzieło uznanej toruńskiej kompozytorki Magdaleny Cynk „Oratorium o życiu błogosławionego księdza Stefana Wincentego Frelichowskiego”, które prawykonane zostało z Toruńską Orkiestrą Symfoniczną podczas Obchodów Święta Województwa Kujawsko-Pomorskiego (2013) i zostało zarejestrowane na płycie CD.

Z Chórem Dziecięcym „Gioia di Cantare” wzięłam udział w prawykonaniu utworu poznańskiej kompozytorki Katarzyny Danel „Songs of salvation” na dwa chóry dziecięce i zespół instrumentalny. Kompozycja ta została napisana na III Międzynarodowy Festiwal Chórów Dziewczęcych w Poznaniu (2018) i miała swoje prawykonanie podczas koncertu finałowego w Auli Uniwersytetu Adama Mickiewicza przez chóry biorące udział w festiwalu oraz zarejestrowana przez TVP.

12.04.2019 odbyło się światowe prawykonanie „Requiem” Krzysztofa Herdzina w Filharmonii Pomorskiej przez prowadzony przeze mnie Chór Akademicki AM w Bydgoszczy, a także Chór Kameralny AM w Bydgoszczy z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Pomorskiej pod dyрекcją kompozytora.

W trakcie swojej pracy z moimi chórami, oprócz realizacji podczas koncertów ponad 400 kompozycji chóralnych a cappella, przygotowałam wiele dzieł wokально-instrumentalnych, niektórymi dyrygowałam osobiście: „*Mszę Kreolską*” A. Ramireza, „*Canti Laudantes*” J. Świdra, częściami „*Stabat Mater*” G. Pergolesiego, a po habilitacji „*Małą Mszę Uroczystą*” G. Rossiniego, *Psalmem „Ojczyzna*” F. Nowowiejskiego podczas nagrania na płytę jubileuszową 40-lecia AM w Bydgoszczy. Przygotowałam też z chórami wielkie dzieła do wykonania przez innych dyrygentów (poniższy wykaz obejmuje dzieła zrealizowane po habilitacji):

1. J. S. Bach – *Kantata „In allen meinen Taten” BWV 97* – Chór Kameralny „Akolada” z Capella Bydgiensis i solistami; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Kai Bumann
2. J. S. Bach – *Kantata „Was Gott tut, das ist wohlgetan” BWV 100* – Chór Kameralny „Akolada” z Capella Bydgiensis i solistami; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Kai Bumann
3. J. S. Bach – *Kantata „Sei Lob und Ehr dem höchsten Gut” BWV 117* – Chór Kameralny „Akolada” z Capella Bydgiensis i solistami; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Kai Bumann

4. J. S. Bach – *Kantata „Nun danket alle Got” BWV 192* – Chór Kameralny „Akolada” z Capella Bydgostiensis i solistami; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Kai Bumann
5. J. S. Bach – *Kantata „Ein feste Burg ist unser Gott”* – Chór Kameralny „Akolada” z Orkiestrą Barokową z Bydgoszczy
dyrygent: Maciej Wierchoń
6. L. van Beethoven – *IX Symfonia d-moll op. 125* – Chór Młodzieżowy „Semper Iuvenes” z połączonymi chórami i Toruńską Orkiestrą Symfoniczną; Centrum Kulturalno-Kongresowe Jordanki w Toruniu
dyrygent: Mirosław Jacek Błaszczuk
7. J. Brahms – *Schicksalslied op. 54* – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Michał Dworzyński
8. A. Bruckner – *Te Deum* – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Wojciech Michniewski
9. M. Cynk – *Tryptyk pasyjny* – Chór Kameralny „Akolada” z Toruńską Orkiestrą Symfoniczną
dyrygent: Rafał Kłoczko
10. M. Cynk – *Oratorium o życiu błogosławionego księdza Stefana Wincentego Frelichowskiego* – Chór Kameralny „Akolada” z Toruńską Orkiestrą Symfoniczną – **prawykonywanie**
dyrygent: Rafał Kłoczko
11. K. Danel – *Songs of salvation* – na 2 chóry dziecięce i zespół instrumentalny – udział w **prawykonywaniu** – Aula UAM w Poznaniu
dyrygent: Alicja Szeluga
12. G. Faure – *Requiem d-moll op. 48* – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Diego Garcia Rodriguez
13. G. F. Haendel – *Oratorium Mesjasz* – Chór Kameralny „Akolada” z połączonymi chórami AMFN, Polskiego Chóru Kameralnego, Chóru Kameralnego z Frankfurtu z towarzyszeniem orkiestry Filharmonii Pomorskiej
dyrygent: Rudolf Tiersch
14. J. Haydn – *Msza św. Mikołaja G-dur* – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Pomorskiej
dyrygent: Kai Bumann
15. W. Kilar – *Angelus* – Chór Kameralny „Akolada” w połączeniu z Chórem „Astrolabium” i Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Bałtyckiej

Chór Kameralny „Akolada” z połączonymi chórami AM i UMK w Bydgoszczy z towarzyszeniem orkiestry Filharmonii Pomorskiej
dyrygent: Tadeusz Wojciechowski
16. W. Kilar – *Exodus* – Chór Kameralny „Akolada” w połączeniu z Chórem „Astrolabium” i Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Bałtyckiej

- Chór Kameralny „Akolada” z połączonymi chórami AM i UMK w Bydgoszczy z towarzyszeniem orkiestry Filharmonii Pomorskiej
dyrygent: Tadeusz Wojciechowski
- Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Michał Dworzyński
17. W. Kilar – *Victoria* – Chór Kameralny „Akolada” w połączeniu z Chórem „Astrolabium” i Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Bałtyckiej
dyrygent: Tadeusz Wojciechowski
 18. W. Kilar – *Bogurodzica* – Chór Kameralny „Akolada” z połączonymi chórami AM i UMK w Bydgoszczy z towarzyszeniem orkiestry Filharmonii Pomorskiej
dyrygent: Tadeusz Wojciechowski
 19. F. Mendelssohn – *Sen nocy letniej* – Chór Dziecięcy „Gioia di Cantare” i głosy żeńskie Chóru Młodzieżowego „Semper Iuvenes” z Toruńską Orkiestrą Symfoniczną; Centrum Kulturalno-Kongresowe Jordanki w Toruniu
dyrygent: Mariusz Smolij
 20. S. Moniuszko – *Mazur z opery Straszny Dwór* – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Jerzy Swoboda
 21. W. A. Mozart – *Requiem d-moll KV 626* – Chór Akademicki AMFN w Bydgoszczy z Chopin University Chamber Orchestra w Warszawie;
dyrygent: Rafał Janiak
 - W.A. Mozart – *Requiem d-moll KV 626* – Chór Akademicki AMFN w Bydgoszczy z Orkiestrą Wojska Polskiego w Bydgoszczy
dyrygent: Dominik Sierzputowski
 22. W. A. Mozart – *Msza C-dur Koronacyjna KV 317* – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Rafał Jacek Delekta
 - Chór Kameralny „Akolada” z połączonymi chórami akademickimi i Orkiestrą Filharmonii Pomorskiej
dyrygent: Tadeusz Wojciechowski
 23. F. Nowowiejski – *Missa pro pace op. 49 nr 3* – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Piotr Wajrak
 24. F. Nowowiejski – *Psalm 136 „Ojczyzna” op. 36* – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska
dyrygent: Jerzy Swoboda
 - dokonanie nagrania z Chórem Akademickim AMFN – wersja z organami
dyrygent: Renata Szerafin-Wójtowicz
 25. F. Nowowiejski – *Quo Vadis* (fragmenty) – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Piotr Wajrak

26. G. Rossini – „*La petite messe solennele*” (*Mała msza uroczysta*) – Chór Akademicki AMFN w Bydgoszczy – wersja z dwoma fortepianami
dyrygent: Renata Szerafin-Wójtowicz
– Chóry Akademickie AMFN w Bydgoszczy w połączeniu z UMK w Toruniu z Toruńską Orkiestrą Symfoniczną; Aula UMK w Toruniu
dyrygent: Dainius Pavilionis
27. K. Szymanowski – *Harnasie op. 55* – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Piotr Wajrak
28. K. Szymanowski – *Stabat Mater op. 53* – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Piotr Wajrak
29. G. Verdi – *Libiamo... toast z I aktu opery Traviata* – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Jerzy Swoboda
30. G. Verdi – *Chór niewolników z III aktu opery Nabucco* – Chór Akademicki AMFN z Orkiestrą Symfoniczną AMFN; Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy
dyrygent: Jerzy Swoboda
31. A. Vivaldi – *Gloria* – Chór Młodzieżowy „Semper Iuvenes” ZSM w Toruniu z połączonymi chórami i Szkolną Orkiestrą Symfoniczną ZSM w Toruniu
dyrygent: Piotr Dołęgowski
32. opr. M. Cynk – *Piosenki Jacka Kaczmarskiego* – Chór Młodzieżowy „Semper Iuvenes” z muzykami Toruńskiej Orkiestry Symfonicznej
33. K. Herdżin – *Requiem* – Chór Akademicki AMFN w połączeniu z Chórem Kameralnym AMFN z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Pomorskiej –
prawykonanie
dyrygent: Krzysztof Herdżin

Bezcenną wartością przygotowania utworów wokalnoinstrumentalnych była dla mnie możliwość pracy z doskonałymi muzykami, oprócz wymienionych powyżej znakomitych dyrygentów, również z solistami takimi jak: Iwona Sobotka, Henriette Gödde, Iwona Socha, Olga Pasiecznik, Andrzej Lampert, Tomasz Rak, Jerzy Mechliński, Juan Noval-Moro, Jarosław Bręk, Adam Zdunikowski, Magdalena Idzik, Edyta Piasecka, Hubert Stolarski, Agnieszka Olszewska, Przemysław Cierzniewski, Tomasz Madej, Wanda Franek, Janusz Żak, Elżbieta Stengert, Patrycja Stróżyk, Dariusz Pietrzykowski, Anna Ciereszko, Leszek Holec, Agnieszka Tomaszewska, Szymon Rona, Magdalena Flis oraz uzdolnionymi studentami Wydziału Wokalno-Aktorskiego AM w Bydgoszczy, dziś nierzadko znanymi solistami, wśród nich: Magdalena Wiesztort, Marcela Wierzbicka, Ada Ber, Agata Dembska-Kornaga, Damian Wilma, Mateusz Eckert, Maria Kruszyńska, Magdalena Król, Magdalena Mórawska, Karolina Makuła, Sławomir Kowalewski, Zofia Skowron, Magdalena Szuba, Hanna Okońska, Krzysztof Zimny, Justyna Gęsicka czy Łukasz Jakubczyk i inni.

W celu systematycznego podnoszenia poziomu prowadzonych przeze mnie chórów regularnie inicjuję ich uczestnictwo w festiwalach i konkursach w kraju i za granicą. Przygotowywanie się do występów konkursowych lub festiwalowych – poprzez konieczną mobilizację oraz świadomość konfrontacji artystycznej z innymi zespołami – powoduje,

że rozwój artystyczny chórzystów osiąga poziom niemożliwy do uzyskania bez udziału w tych formach rywalizacji. Każda z nich – stawiając różnorodne wymagania odnośnie np. pokonywania tremy, poczucia współodpowiedzialności, umiejętności koncentracji, czerpania przyjemności ze wspólnego występowania – daje chórzystom możliwości weryfikacji nabytych już umiejętności oraz stałego podnoszenia ich poziomu. Dodatkowym aspektem uczestnictwa w konkursach i festiwalach jest stworzenie okazji do wymiany kulturalnej ze śpiewakami z zespołów tak polskich, jak i innych narodowości, co rozwija tolerancję dla ludzi wywodzących się z odmiennych kręgów kulturowych, stwarza możliwość nawiązywania przyjaźni. Z konkursów tych zawsze wracamy jako laureaci. Bardzo dobre oceny jurorów, wysokie miejsca oraz nagrody motywują mnie i chórzystów do dalszej pracy i ciągłego rozwoju.

Do moich największych osiągnięć zaliczam fakt utrzymania wysokiej formy prowadzonych przeze mnie zespołów przez kolejne lata ich działalności: 24 lata Chóru Dziecięcego „Gioia di Cantare”, 21 lat Chóru Młodzieżowego „Semper Iuvenes” i 16 lat Chóru Kameralnego „Akolada”. Szczególnie praca z Chórem Dziecięcym „Gioia di Cantare” – utrzymywanie niezmiennie wysokiego, a wręcz stale rosnącego poziomu artystycznego i przyczynienie się do rozwoju kilkudziesięciu roczników chórzystów, jest powodem mojej największej dumy i satysfakcji. Opierając się na własnym doświadczeniu podpartym gruntowną wiedzą, stale poszerzaną przez udział w konferencjach naukowych oraz w kursach i warsztatach prowadzonych przez autorytety w dziedzinie chóralistyki, ciągle próbuję „podnosić poprzeczkę” i przekraczać, przesuwając granice, które sobie w toku nauki przyswoiłam. Dotyczy to każdego aspektu mojej pracy jako dyrygenta z chórem: intonacji, emisji i barwy głosu, dykcji i rozumienia związków między słowem a jego muzycznym wyobrażeniem, frazowania, wrażliwości i muzykalności. Bazując na bezgranicznym zaufaniu jakim darzą mnie moi chórzysci mogę uzyskiwać od nich coraz więcej. Ich otwarcie na moje propozycje i sugestie dotyczące wykonywanych utworów skutkuje wymiernymi sukcesami i obopólną satysfakcją. Potwierdzają to liczne nagrody konsekwentnie uzyskiwane w krajowych i zagranicznych konkursach chóralnych.

Do moich najcenniejszych osiągnięć z Chórem Dziecięcym ZSM zaliczam: **I Miejsce** na V Festiwalu Chórów Szkół Muzycznych Regionu Kujawsko-Pomorskiego w Inowrocławiu (1997), **I Miejsce** w Konkursach o Puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy (1999) i w Toruniu (2000), **Grand Prix i Nagroda dla Dyrygenta** na I Ogólnopolskim Festiwalu Chórów Szkół Muzycznych w Ostrowie Wielkopolskim (2000), **Złoty Medal** na XXX Międzynarodowym Festiwalu Chóralnym w Ołomuńcu w Republice Czeskiej (2002), **Srebrny Medal** na IX Międzynarodowym Konkursie Muzyki Sakralnej w Prevezie w Grecji (2003), **I Miejsce** na Festiwalu Chórów Szkół Muzycznych Regionu Kujawsko-Pomorskiego w Inowrocławiu oraz **Nagroda Specjalna dla Dyrygenta za najlepsze wykonanie utworu obowiązkowego** (2005), **I Miejsce** na IV, V, IX i XIV Łódzkim Festiwalu Chóralnym „Cantio Lodziensis” (2001, 2002, 2006 i 2011), **Srebrny Dyplom** na XIII Międzynarodowym Konkursie Habaner w Torrevieja w Hiszpanii (2007), **Złoty Dyplom** na III i IV Ogólnopolskim Konkursie „Ars Liturgica” w Gnieźnie (2008 i 2010), **Dyplom „Tres Bien”** na 45. Międzynarodowym Konkursie Chóralnym w Montreux w Szwajcarii (2009), **Grand Prix, I Miejsce** w kategorii muzyka sakralna, **II Miejsce** w kategorii muzyka świecka, **Nagroda dla Najlepszego Dyrygenta** na II Międzynarodowym Konkursie Chórów Dziecięcych „Il Garda in Coro” w Malcesine we Włoszech (2010), **Złoty Dyplom** w kategorii muzyka współczesna, **Srebrny Dyplom** w kategorii muzyka sakralna, **Grand Prix Jury Nieoficjalnego** na 45. Międzynarodowym Konkursie Chóralnym w Międzyzdrojach (2010), **Dyplom**

„Excellent” na 48. Międzynarodowym Konkursie Chóralnym w Montreux w Szwajcarii (2012).

Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego: **Grand Prix, Nagroda dla Najlepszego Dyrygenta oraz za Muzykę Współczesną** na XIV Konkursie Chórów o Puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Grudziądzu (2012); **Złoty Dyplom, Tytuł Zwycięzca w Kategorii, Nagroda dla Najlepszego Dyrygenta** na XI Międzynarodowym Konkursie Chóralnym "Venezia in Musica" w Wenecji/Jesolo we Włoszech (2013); **Grand Prix, Złoty Dyplom, Tytuł Zwycięzca w Kategorii** na I Międzynarodowym Konkursie Chóralnym im. Mikołaja Kopernika „Per Musicam ad Astra” w Toruniu (2013); **I miejsce, Nagroda Specjalna Kuratora Oświaty** na XVI Ogólnopolskim Konkursie Chóralnym „Cantio Lodziensis” w Łodzi (2013); **Złoty Dyplom** na 45 Ogólnopolskim Turnieju Chórów Legnica Cantat (2014); **Grand Prix** na III Międzynarodowym Konkursie Chóralnym „O Złotą wstęgę Solczy” w Ejszyszkach na Litwie (2014); **Grand Prix, Złoty Dyplom** na Międzynarodowym Konkursie Chóralnym „Queen of Adriatic Sea” w Cattolica we Włoszech (2015); **Grand Prix, Nagroda Specjalna** na IV Międzynarodowym Konkursie Muzyki Pasyjnej w Szczecinie (2016); **Złoty Dyplom “Excellent” i I Miejsce** w kat. muzyka ludowa, **Złoty Dyplom i I Miejsce** w kat. muzyka sakralna, **Złoty Dyplom** w kat. muzyka katalońska na VI Międzynarodowym Konkursie Chóralnym “Canco Meditterania” w Lloret de Mar i Barcelonie w Hiszpanii (2016); **Złoty Dyplom, Nagroda Specjalna** na VII Ogólnopolskim Konkursie Pieśni Pasyjnej w Bydgoszczy (2017); **Złoty Dyplom, Nagroda za Najlepsze Wykonanie Kompozycji F. Nowowiejskiego, Nagroda za Najlepsze Wykonanie Utworu Muzyki Dawnej, Nagroda dla Najlepszego Dyrygenta** na XVI Międzynarodowym Konkursie Chóralnym im. F. Nowowiejskiego w Barczewie (2017); **Złoty Dyplom, Puchar Marszałka Województwa, Nagroda Specjalna dla Laureata, Nagroda dla Najlepszego Dyrygenta** na XIII Ogólnopolskim Konkursie Kolęd i Pastorałek w Chełmnie (2018); **Złoty Dyplom oraz zakwalifikowanie do konkursu o Grand Prix** na XV Międzynarodowym Festiwalu i Konkursie Chóralnym w Riva del Garda we Włoszech (2018).

Moje najważniejsze osiągnięcia z Chórem Młodzieżowym ZSM to: **II nagroda** na 48. Europejskim Festiwalu Chórów Młodzieżowych w Neerpelt w Belgii (2000), **Puchar i I Miejsce** w Konkursie o Puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu (2000), **Srebrny Medal** na VII Międzynarodowym Konkursie Muzyki Sakralnej w Prevezie w Grecji (2001), **I Miejsce** na II i V Ogólnopolskim Festiwalu Chórów Szkół Muzycznych „Bel Canto” w Ostrowie Wielkopolskim (2002 i 2008), **I Miejsce** na Festiwalu Chórów Szkół Muzycznych Regionu Kujawsko-Pomorskiego w Inowrocławiu oraz **Nagroda Specjalna dla Dyrygenta za najlepsze wykonanie utworu obowiązkowego** (2005), **Srebrny Medal** na XXXIII Międzynarodowym Festiwalu Chóralnym w Ołomuńcu w Republice Czeskiej (2005), **I Miejsce** na IV, V, VII, IX i XIII Łódzkim Festiwalu Chóralnym „Cantio Lodziensis” (2001, 2002, 2004, 2006 i 2010), **Grand Prix, Nagroda dla Najlepszego Chóru Młodzieżowego** w Konkursie o Puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Lubiczu (2008), **I Miejsce, Nagroda Specjalna za Twórcze Wykonanie Kompozycji Współczesnej** w Konkursie o Puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu (2010).

Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego: **I miejsce, Nagroda Specjalna za Najlepsze Wykonanie Utworu Sakralnego** na III Międzynarodowym Konkursie Chóralnym „O Złotą wstęgę Solczy” w Ejszyszkach na Litwie (2014); **Złoty Dyplom** na I Przeglądzie Chórów Szkół Muzycznych w Toruniu (2015); **Złoty Dyplom**

na II Przeglądzie Chórów Szkół Muzycznych w Toruniu (2017); **Złoty Dyplom** na XV Międzynarodowym Festiwalu i Konkursie Chóralnym w Riva del Garda we Włoszech (2018).

#

Do największych osiągnięć z Chórem Kameralnym „Akolada” należą: **I Miejsce** oraz **Nagroda Specjalna** na II, IV i V Ogólnopolskim Konkursie Pieśni Pasyjnej w Bydgoszczy (2005, 2009 i 2011), **I Miejsce** na X i XII Ogólnopolskim Festiwalu „Cantio Lodziensis” w Łodzi (2007 i 2009), **I Miejsce** i **Nagroda Specjalna za Najciekawszą Prezentację Utworu Kaszubskiego** na XX Ogólnopolskim Festiwalu Pieśni o Morzu w Wejherowie (2008), **Złoty Dyplom** i **Nagroda Specjalna** na III i IV Ogólnopolskim Konkursie „Ars Liturgica” w Gnieźnie (2008 i 2010), **Grand Prix, Złoty Dyplom, Nagroda za Najlepsze Wykonanie Utworu Współczesnego, Nagroda za Najlepsze Wykonanie Kompozycji F. Nowowiejskiego** na VIII Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego w Barczewie (2009), **Grand Prix, Złoty Dyplom** w kategorii chórów mieszanych, **Grand Prix** w kategorii Muzyka Sakralna na 44. Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach (2009), **Dyplom „Tres Bien”** na 46. Montreux Choral Festival w Szwajcarii (2010), **Grand Prix, Złoty Dyplom, Nagroda Specjalna za Najlepsze Wykonanie Utworu Współczesnego, Nagroda Specjalna za Najlepsze Wykonanie Utworu Muzyki Dawnej, Nagroda dla Najlepszego Dyrygenta** na X Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego w Barczewie (2011), **I Miejsce, Nagroda za Najlepsze Wykonanie Utworu Obowiązkowego** na II Międzynarodowym Konkursie Muzyki Sakralnej „Laudate Dominum” w Wilnie na Litwie (2011), **Grand Prix, I Miejsce** w kategorii chórów akademickich w Konkursie Chórów o Puchar Prezydenta Miasta Bydgoszczy (2011), **I Miejsce, Nagroda za Najlepsze Wykonanie Utworu Kompozytora Łódzkiego** na XIV Ogólnopolskim Festiwalu „Cantio Lodziensis” w Łodzi (2011).

Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego: **Nagroda Specjalna za Najciekawszą Interpretację Utworu Kaszubskiego** na XXI Ogólnopolskim Festiwalu Pieśni o Morzu w Wejherowie (2013); **Złoty Dyplom** na I Międzynarodowym Konkursie i Festiwalu Chóralnym im. Mikołaja Kopernika „Per Musicam ad Astra” w Toruniu (2013); **Grand Prix, I miejsce** w kategorii chórów akademickich w Wojewódzkim Konkursie Chórów o Puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy (2013); **Złoty Dyplom, Nagroda Specjalna dla Najlepszego Dyrygenta** na „Queen of the Adriatic Sea Choral Festival and Competition 2014” w Cattolica we Włoszech (2014); **Złoty Dyplom, Nagroda Specjalna za Najlepiej Wykonany Utwór Kompozytora Polskiego** na II Międzynarodowym Festiwalu Pasyjnym w Szczecinie (2015); **Złoty Dyplom, Nagroda Specjalna** na V Międzynarodowym Konkursie Chóralnym „O Złotą Wstęgę Solczy” w Ejszyszkach na Litwie (2016); **Grand Prix, Złoty Dyplom** w kategorii chórów akademickich, **Nagroda Specjalna JM Rektora Akademii Muzycznej w Bydgoszczy** na VIII Ogólnopolskim Konkursie Pieśni Pasyjnej w Bydgoszczy (2017).

4. Działalność organizacyjna

Jak zostało już wspomniane, zwieńczeniem przygotowań nowego materiału z chórem jest wykonanie koncertowe, prezentowane nierzadko w formule festiwalowej lub konkursowej. Udział w konkursach nieodzownie łączy się z wyjazdami, a te wymagają zorganizowania. Moja praca z zespołami chóralnymi oprócz wymiaru czysto artystycznego,

poszerzona jest o aspekt organizacyjny. Z każdym z zespołów, nawet kilka razy w roku, brałam udział w przeglądach, festiwalach czy konkursach, gdzie praca organizacyjna wymagała wyszukania odpowiednich imprez, przygotowania trasy wyjazdu, koncertów, opracowania programu zwiedzania, a następnie zapewnienie finansowania, transportu, zakwaterowania, obsługi językowej i medialnej, opieki dla chórów szkolnych, a w końcu rozliczenia finansowego i działań związanych ze sprawozdawczością. Ponadto programy wyjazdów, szczególnie tych zagranicznych, wzbogacam o elementy zwiedzania miejsc historycznych i atrakcji turystycznych, co służy bezpośredniemu poznaniu historii i kultury odwiedzanych krajów. Mając to wszystko na uwadze zainicjowałam, przygotowałam i doprowadziłam do realizacji wiele projektów w kraju, natomiast szczególnego zaangażowania i wysiłku wymagały wyjazdy zagraniczne: Niemcy (1995), Austria, Włochy (1998), Norwegia (1999), Belgia (2000), Francja (2000), Włochy, Grecja (2001), Czechy (2001), Czechy (2002), Holandia (2002), Niemcy (2002), Włochy, Grecja (2003), Czechy (2005), Dania (2005), Włochy, Hiszpania, Monako, Francja (2007), Francja, Portugalia (2008), Szwajcaria (2009), Szwajcaria (2010), Włochy (2010), Holandia (2010), Węgry, Bułgaria (2011), Litwa (2011), Szwajcaria, Włochy (2012). Od uzyskania stopnia doktora habilitowanego zorganizowałam 13 wyjazdów zagranicznych dla prowadzonych przeze mnie chórów: Bułgaria (2012), Holandia (2012), Włochy (2013), Holandia (2013), Włochy (2014), Litwa (2014), Francja i Niemcy (2014), Włochy (2015), Holandia (2016), Litwa (2016), Francja i Hiszpania (2016), Włochy (2018), Węgry (2018), Litwa (2018) i wiele w kraju.

Od 2011 r. do chwili obecnej, przez dwie kadencje, pełnię funkcję członka Rady Artystycznej Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Bydgoszczy.

Jestem inicjatorem powstania Stowarzyszenia „Chór Kameralny Akolada”, które za cel statutowy stawia sobie m.in. tworzenie i upowszechnianie kultury muzycznej na obszarze Polski, popularyzowanie twórczości muzyki chóralnej w Polsce i poza jej granicami. Stowarzyszenie realizuje swoje cele m.in. poprzez współpracę z władzami samorządowymi, państwowymi, środkami masowego przekazu oraz osobami życia publicznego, zainteresowanymi rozwojem społeczeństwa obywatelskiego, organizowanie festiwalu, konkursów, przeglądów, koncertów, warsztatów muzycznych, edukację muzyczną i podnoszenie umiejętności wokalnych członków stowarzyszenia w zakresie śpiewu chóralnego, organizowanie wyjazdów szkoleniowo-artystycznych do różnych ośrodków propagujących muzykę chóralną w kraju i za granicą. Od 2011 r. pełnię funkcję wiceprezesa zarządu ww. stowarzyszenia wspierając aktywnie realizację jego celów statutowych.

Moje doświadczenie w pracy z chórami, udział w licznych konkursach i festiwalach chóralnych zaowocowały inicjatywą organizacji podobnego wydarzenia w Bydgoszczy. Jako pomysłodawca, dyrektor organizacyjny i dyrektor artystyczny, w oparciu o Stowarzyszenie „Chór Kameralny Akolada” zrealizowałam ją w 2018 r. w postaci Konkursu i Festiwalu Chóralnego „Musica in Urbe”. Jedną z przyświecających mi idei było promowanie Bydgoszczy wśród chórzystów i dyrygentów z całej Polski oraz specjalistów oceniających konkursowe zmagania. Dlatego wykonania konkursowe odbywały się w charakteryzującej się wspaniałą akustyką Sali Audytoryjnej Domu Polskiego w najpiękniejszej części miasta, zabytkowym centrum nad Brdą. Bardzo istotne było dla mnie również propagowanie chóralistyki na najwyższym poziomie wśród mieszkańców Bydgoszczy – stąd nazwa Konkursu i Festiwalu: Musica in Urbe (z łaciny: muzyka w mieście). W związku z tym zaplanowałam koncerty festiwalowe w różnych częściach miasta, w charakterystycznych dla

niego miejscach i zabytkowych wnętrzach. A także – aby dotrzeć do odbiorców nieczęsto obcujących z chóralistyką – rozplanowałam występy zespołów uświetniające swoim śpiewem niedzielne msze św. w wielu kościołach na bydgoskich osiedlach. Cieszyły się one dużą popularnością oraz spotkały się z gorącym przyjęciem (łącznie z aplauzem na stojąco).

Jednak najważniejsza w Konkursie „Musica in Urbe” jest dla mnie idea główna, powstała również na bazie moich wcześniejszych doświadczeń: rozpowszechnianie muzyki chóralnej bydgoskich kompozytorów.

Przygotowując do wykonania utwory kompozytorów związanych z Bydgoszczą, takich jak: Marek Jasiński, Aleksandra Brejza, Łukasz Urbaniak, Piotr Jańczak, Szymon Godziemba-Trytek, Marcin Gumiela, i in., miałam okazję zauważyć jak wielki potencjał tkwi w tych kompozycjach. Za wykonanie niektórych z nich otrzymałam nagrody specjalne na konkursach, np. za „*Małą suitę kaszubską*” Szymona Godziemby-Trytka na Konkursie Pieśni o Morzu w Wejherowie, za „*Miserere*” Piotra Jańczaka na Międzynarodowym Konkursie Pasyjnym w Szczecinie, za „*Psalm*” Aleksandry Brejzy na konkursie Chórów Szkół Muzycznych w Inowrocławiu. Wiele z nich na stałe wprowadziłam do repertuaru prowadzonych przez mnie chórów, np.: na chór mieszany „*Crucem Tuam*”, „*De profundis*” Ł. Urbaniaka, „*Małą suitę kaszubską*” S. Godziemby-Trytka, na chór o głosach równych „*Miserere*” i „*Sanctus*” P. Jańczaka, „*Ubi caritas*” Ł. Urbaniaka, itd.

Atrakcyjność tych utworów dla chórów – tkwiąca w interesującej harmonii, melodyce, poruszających słowach ściśle związanych z warstwą muzyczną, a przede wszystkim doskonałym, a przy tym zróżnicowanym warsztacie kompozytorskim rozumiejącym wokalne zagadnienia wykonawstwa chóralnego – sprawiła, że w regulaminie nowego konkursu znalazł się wymóg wykonania przez każdy chór co najmniej jednego utworu kompozytora związanego z Bydgoszczą. Za najlepsze wykonanie przewidziana została nagroda specjalna – statuetka nawiązująca formą do jednego z symboli miasta – bydgoskiej Łuczniczki.

W trakcie przygotowań do konkursu okazało się, że wiele zespołów jest zainteresowanych twórczością bydgoskich kompozytorów, natomiast problemem jest dotarcie do tej literatury. Po konsultacjach z niektórymi kompozytorami postanowiłam stworzyć rodzaj biblioteki na stronie internetowej Festiwalu, w której bydgoscy twórcy mogą zamieszczać swoje kompozycje lub informacje, gdzie można zakupić nuty już wydane. Autorzy utworów byli żywo zainteresowani tą formą promocji ich twórczości, a zarazem przypominali nazwiska innych twórców, wartych ich zdaniem upamiętnienia. Kompozycji stale przybywa, a mam nadzieję, że Konkurs i Festiwal „Musica in Urbe” przyczyni się do powstawania nowych i odkrywania tych zapomnianych.

Konkurs spotkał się z dużym zainteresowaniem władz miasta. Prezydent Bydgoszczy Rafał Bruski objął go honorowym patronatem wyrażając nadzieję, że będzie „...*początkiem pięknej cyklicznej przygody, z którą na stałe identyfikować się będzie nasze Miasto.*”

Powodem niezmierniej satysfakcji było dla mnie podkreślanie wyjątkowej atmosfery panującej podczas Konkursu i Festiwalu przez wszystkie chóry biorące w nim udział. Pozwolę sobie zacytować dyrygenta jednego z nich, który dzieląc się z nami komentarzem napisał, że podczas koncertu finałowego „... *było czuć fantastyczną atmosferę, aurę niezwyklej radości zespołów tam zebranych, wynikającą nie tylko z otrzymanych nagród, ale ze względu na wspólne śpiewanie i spotkanie podczas festiwalu.*”

Przewodniczący jury prof. Benedykt Błoński podkreślał w swoim wystąpieniu podczas ceremonii wręczenia nagród w kościele św. Andrzeja Boboli:

„...*jesteśmy świadkami, być może, historycznego wydarzenia. Oto na mapie – na razie polskiej chóralistyki – pojawił się, a w zasadzie już zaistniał nowy konkurs chóralny. Inny od pozostałych, bo nie tylko promujący piękne miasto Bydgoszcz, ale także kompozytorów związanych z Bydgoszczą. A jak się okazuje jest ich naprawdę wielu. [...] Chciałbym*

podziękować jurorom: prof. zw. Januszowi Staneckiemu, dr hab. Izabelli Zieleckiej-Panek, dr hab. Renacie Szeferafin-Wójtowicz, wszystkim chórom biorącym udział w przesłuchaniach konkursowych i występach festiwalowych, dyrygentom – bo bez Was nie byłoby chórów w tym miejscu, organizatorom konkursu za wzorowe przygotowanie i realizację Konkursu „Musica in Urbe”, a w sposób szczególny – pomysłodawcy i dyrektorowi artystycznemu konkursu – prof. Renacie Szeferafin-Wójtowicz.

Mam nadzieję, że dzięki wsparciu władz samorządowych Festiwal będzie dalej się rozwijał i na trwale wpisze się w kalendarz imprez kulturalnych Bydgoszczy.”

Ja także ufam, że „Musica in Urbe” – wydarzenie, któremu wspólnie z organizatorem, czyli Stowarzyszeniem „Chór Kameralny Akolada” oddaliśmy się całym sercem, będzie ambasadorem Bydgoszczy i muzyki bydgoskich kompozytorów pośród znakomitych chórów z całej Polski.

Jedną z kolejnych wymiernych konsekwencji idei powstania Konkursu promującego twórczość bydgoskich kompozytorów jest wszczęcie na Akademii Muzycznej w Bydgoszczy doktoratu mgra Michała Gacki (pod moją opieką promotorską), który zainspirowany szeroką gamą i pięknem ich muzyki zaproponował jako tytuł rozprawy doktorskiej: „Związki słowno-muzyczne w utworach o tematyce pasyjnej wybranych kompozytorów związanych z Bydgoszczą”. Koncert przewodowy będzie jednocześnie koncertem inauguracyjnym kolejnej edycji Ogólnopolskiego Konkursu i Festiwalu „Musica in Urbe”.

Powstanie Konkursu i Festiwalu „Musica in Urbe” w Bydgoszczy uważam za jedno z moich największych osiągnięć. Nie tylko organizatorskich, ale też artystycznych, łączące oprócz popularyzowania sztuki chóralnej w szerokim gronie, popularyzowanie twórczości wyjątkowych artystów – kompozytorów związanych z Bydgoszczą, a przez to będące promocją miasta wśród zespołów z całej Polski.

5. Podsumowanie

Za moją pracę artystyczną, dydaktyczną i organizatorską otrzymałam trzykrotnie **Nagrodę Prezydenta Miasta Torunia** (2000, 2003, 2015), **Nagrodę II st. Rektora Akademii Muzycznej w Bydgoszczy** (2013), **15 Nagród Dyrektora Zespołu Szkół Muzycznych w Toruniu** (1997, 1998, 1999, 2002, 2005, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2014, 2015, 2017, 2018), **Odznakę Zasłużony Działacz Kultury** (2001) oraz **Brazowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”** (2017) przyznane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, a także **Srebrny Medal za Długoletnią Służbę** nadany przez Prezydenta RP (2018). Powodem do prawdziwej satysfakcji i dumy są dla mnie **Nagrody dla Najlepszego Dyrygenta** przyznawane podczas różnych festiwali i konkursów, a które otrzymałam podczas: *I Ogólnopolskiego Festiwalu Chórów Szkół Muzycznych w Ostrowie Wielkopolskim* w 2000 r., *Festiwalu Chórów Szkół Muzycznych Regionu Kujawsko-Pomorskiego w Inowrocławiu* za najlepsze wykonanie utworów obowiązkowych dla dyrygentki Chóru Dziecięcego i Chóru Młodzieżowego ZSM w Toruniu w 2005 r., *II Międzynarodowego Konkursu Chórów Dziecięcych „Il Garda in Coro”* w Malcesine we Włoszech w 2010 r., *X Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego w Barczewie* w 2011 r., *XIV Konkursu Chórów o Puchar Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Grudziądzu* w 2012 r., *XI Międzynarodowego Konkursu Chóralnego "Venezia in Musica" w Wenecji/Jesolo* we Włoszech w 2013 r., *„Queen of the Adriatic Sea Choral Festival and Competition 2014”* w Cattolica we Włoszech w 2014 r., *XVI Międzynarodowego Konkursu Chóralnego im. F. Nowowiejskiego*

w Barczewie w 2017 r., XIII Ogólnopolskiego Konkursu Kolęd i Pastorałek w Chełmnie w 2018 r.

Swoje plany artystyczne, pedagogiczne, organizacyjne i naukowe wiązę z prowadzonymi przeze mnie dotychczas zespołami: Chórem Dziecięcym „Gioia di Cantare” oraz Chórem Młodzieżowym „Semper Iuvenes” ZSM w Toruniu, Chórem Kameralnym „Akolada” w Bydgoszczy, a także z Akademią Muzyczną w Bydgoszczy, gdzie nadal chcę rozwijać moje naukowe pasje i mieć wpływ na kształtowanie młodego pokolenia muzyków, dyrygentów, chórmistrzów. Oprócz działalności artystycznej, wiążącej się z tegorocznymi planami koncertowymi na Litwie, w Bułgarii i we Włoszech, naukowej w postaci udziału w konferencjach poświęconych chóralistyce oraz dzielenia się moim doświadczeniem w ramach wykładów i warsztatów, zamierzam kontynuować rozwijanie Konkursu i Festiwalu „Musica in Urbe” w Bydgoszczy, który postrzegam jako mój osobisty wkład w budowanie kulturowej przestrzeni miasta.

Podsumowując moją dotychczasową działalność artystyczną: wykonałam **607** koncertów (173^{*}), w tym **109** za granicą (40^{*}) oraz **67** z orkiestrą (30^{*}); wzięłam udział w **100** konkursach (28^{*}), w tym: **36** międzynarodowych (15^{*}), **35** ogólnopolskich (6^{*}), **29** regionalnych (7^{*}); zdobyłam **163** nagrody (59^{*}), w tym: **18** grand prix (7^{*}), **67** I miejsc lub złotych dyplomów lub ich odpowiedników (26^{*}), **22** II miejsca lub srebrne dyplomy, lub ich odpowiedniki (2^{*}), **6** III miejsc lub brązowych dyplomów (1^{*}), **5** wyróżnień (-^{*}), **55** nagród specjalnych (23^{*}), w tym **9** dla najlepszego dyrygenta (5^{*}).

* w nawiasach podano liczbę od złożenia wniosku o wszczęcie przewodu habilitacyjnego w dziedzinie sztuki muzycznej, dyscyplinie artystycznej dyrygentura